

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	20-1/23-07238
Otsuse kuupäev	17.01.2024
Komisjoni koosseis	Alar Urm Meelis Telliskivi Martin Simmermann

Tarbija	
Kaupleja	Veho AS (10284932)

Tarbija nõue	Kahju hüvitamise nõue summas 591,95 eurot.
--------------	--

Resolutsioon:

1. Rahuldada avaldus ja kohustada kauplejat tarbijale tasuma 591,95 eurot.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid töövõtulepinngu sõiduauto hooldusremonditööde tegemiseks. Kaupleja teostas remondi ja tarbija tasus selle eest 591,95 eurot. Hiljem selgus tarbijale, et antud remonditööd pidi teostatama tootjakampaania raames tasuta. Kaupleja vastuväite kohaselt ei olnud tal teavet, et selle auto suhtes kehtib kampaania, mille käigus see töö on tasuta, teave puudus, sest tootja ei olnud kauplejale seda teavet esitanud.

14.02.2023. a ei läbinud tarbija poolt liisitatav sõiduk Mitsubishi Outlaner (VIN JMBXLGF6WGW405499, reg. nr. 623LDN) tehnoülevaastust ebapiisava seisupiduri tõhususe tõttu. (Tehnoülevaastuse kontrollakt lisatud)

14.02.2023. a leppis tarbija kauplejaga (tol ajal Mitsubishi Motors ametlik esindaja Eestis) kokku remondi aja 15.02.2023 kell 10:00.

15.02.2023. tasus tarbija sõiduki remondi ja tehnohoolduse eest kokku 1343,59 eurot, millest tagumiste pidurite (seisupiduri) remont ja varuosad moodustas 591.95 eurot. Teenindajalt sai tabija teada, et tema sõiduki seisupiduri remondiks oli tagasikutsumise kampaania, mis olevat juba lõppenud. Kampaaniast tarbijat ei teavitatud.

16.02.2023. a läbis sõiduk edukalt tehnoülevaastuse.

09.03.2023. a tegi tarbija Transpordiametile tagasikutsumiskampaania kohta järelepärimise.

04.04.2023. a sai tarbija Transpordiametilt kinnituse tagasikutsumiskampaania toimumise kohta (Transpordiameti vastus lisatud)

04.04.2023. a tegi tarbija kaupülejale taotluse seisupiduri remondiga seotud kulude hüvitamiseks. Taotlusele ei vastatud. (taotlus lisatud)

12.04.2023. a tegi tarbija teistkordse taotluse järelteeninduse juhile kulude hüvitamiseks. (taotlus lisatud)

24.04.2023. a sai tarbija kaupülejalt vastuse ja kulude hüvitamisest keeldumise.

Tarbija soovib 591,95 euro hüvitamist kauplejatelt.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastuse kohaselt tarbijale Mitsubishi Motors Europe B.V. (tootjatehas) saatis kauplejale teavituse tagasikutsumise kampaania R30404 kohta 25.03.2021.

Tagasikutsumise kampaania teavituse sisuks oli kontrollida ja vajadusel remontida või välja vahetada sõiduki tagumised pidurisadulad.

Tootjatehase poolt saadetud tagasikutsumise kampaania hõlmas infot 50 sõiduki kohta konkreetsete sõidukite VIN-koodide näol. Tarbija omanduses oleva sõiduki VIN-koodi selle tagasikutsumise kampaania nimekirjas ei olnud.

Kauplejal puudub informatsioon selle kohta, miks tootjatehase Eestile edastatud kampaania nimekirjas ei olnud sõidukit VIN-koodiga: JMBXLGF6WGZ405499.

Varasematele kogemustele tuginedes võime oletada, et tootjatehas ei omanud infot, et sõiduk on kasutatuna müüdud Eesti turule ning kampaaniat puudutav teavitus saadeti esmamüünud diilerile.

Seega, kaupleja ei olnud teadlik, et tarbija sõidukile on eelpool mainitud tagasikutsumise kampaania meede välja kuulutatud ning see on ka põhjuseks, miks kaupleja remonditöökoda tarbijat tagasikutsumise kampaaniast ei teavitanud ning kampaaniatööd ei toestanud.

Alates detsembrist 2022 ei ole kauplejal õigust Mitsubishi Motors Europe B.V. sõidukitega seotud päringute tegemiseks.

Mitsubishi sõidukite juriidiline esindusõigus on üle antud Topauto AS'le. Viimatinimetatu keeldub avaldust rahuldamast viitega, et tema poole ei ole tarbija sõiduki remondiks pöördunud.

Eelpool oleva info taustal ei pea me põhjendatuks Veho AS'lt kompensatsiooni nõudmist

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid töövõtulepingu (VÕS § 635) auto remonditööde tegemiseks. Kaupleja kinnitab, et

oli kuni 2022 novembri lõpuni tootja ametlik esindaja Eestis. Kaupleja ei vaidle, et tarbija sõidukile tehtud tööd kuulusid tootja vastutuse alla (kampaaniatöö). Vaidlus puudub ka selles, et kaupleja oli kuni detsembrini 2022 tarbija sõiduki tootja esindaja.

Kaupleja väitel ei olnud tal teavet, et tarbija sõiduki suhtes on tootja kampaania, mille kohaselt tehakse remonditöö, mille hüvitamise üle käib vaidlus, tasuta.

Sõiduki margiesinduse puhul (sõiduki tootja ametlik esindus Eestis) on hooldetöö puhul eelduslik (VÕS § 641 lg 2 p 5), et töövõtja, mis on tootja esindaja, teeb tootja vastuste alla kuuluvad tööd tasuta ja selgitab välja, mis sellised tööd on - selline tegutsemine on hõlmatud pooltevahelise lepinguga.

Kaupleja Veho teadis, et teostatud töödest osa suhtes oli tootja kampaania. Ajal, mil Veho oli sõiduki tootja esindaja, ei teavitanud ta tarbijat, see on Veho poolne kohustuse rikkumine. Seadusest tuleneva kohustuse rikkumise korral saab õiguskaitsevahendeid kohaldada 10 aastat.

Veho pidi alates kampaania algusest kuni esindussuhte lõpuni kampaania alla kuuluvate sõidukite omanikke kampaaniast teavitama. Tarbija sõiduki remondi järel on kaupleja tema esitatu põhjal teadlik, et kampaania laieneb tarbija sõidukile. Tarbija oli kaupleja pikaajaline klient. Seega kaupleja pidi tarbijale sõidukiremondi eest arvet esitades aru saama, et kampaania kohta oleks ta pidanud tarbijat varem teavitama ja tarbija sõiduki puudused tasuta kõrvaldama.

Esitatu kohaselt kaupleja tarbijat kampaaniast ei teavitanud, teavitades üksnes nende sõidukite omanikke, missuguste sõidukite VIN koodid talle esitas tootja. Vehol olid tootja kohustused, Tootjavastutus tähendab kõikide teatud puudustega toodete omanike teavitamist ning toote tagasivõtmist või puuduse kõrvaldamist tootja kulul. Kui teavitamist ei toimu või tootja nii-öelda unustab mõna tooteomaniku teavitamata, ei muuda see tootja vastutust. Antud juhul pidi tarbijat teavitama kaupleja ja kaupleja kohustuse rikkumine tekitas tarbijale kahju, rikkumisega tekkinud kahjuhüvitis oli muutunud sissenõutavaks.

Esindajal konkreetsetes riigis on tootja kohustused ja ka vastutus. Antud juhul ei ole kumbki tootja esindaja ei enne detsembrit 2022 ega pärast seda tarbijat teavitanud. Tarbijalt ei saa nõuda, et ta pöörduks ise tootja esindaja poole, toote puudustest kliendi teavitamine on tootja kohustus. Selle kohustuse pidi tarbija eest täitma kaupleja.

Tootja poolt igas riigis enda esindaja määramise eesmärk on tagada tarbijate teavitamine ning puuduste kõrvaldamine. Tarbijal on õigus esitada nõue tootja esindaja vastu. VÕS § 81 lg 7 alusel muutub kohustus sissenõutavaks, kui võlausaldajal on õigus nõuda kohustuse täitmist. Antud kohustus muutus sissenõutavaks kaupleja Veho vastu, kuna kampaania algas enne detsembrit 2022 ja Veho pidanuks tarbijat teavitama ja puuduse kõrvaldama.

Kui alates detsembrist 2022 sai tootja esindajaks uus isik, võis ta, eeldada, et eelnevad esindajad on enda teavitamiskohustused täitnud korrektselt. Tarbijale tekkis kahju seoses sellega, et Veho ei täitnud enda kohustusi tootja esindajana. Seega muutus sissenõutavaks tarbija nõue Veho vastu.

Kaupleja esitatu kohaselt esineb vastutust välistav või rikkumist vabandav asjaolu - kauplejal ei olnud teavet, et selle sõiduki suhtes kehtis kampaania. Kaupleja oli tootja esindaja ja tootja suhtes ei ole esitatud ühtegi normi, asjaolu ega põhjendust, mis vabastaks tootjat täitmast tootja

vastutusega seotud kohustusi.

Tootjavastutuse süsteem ei reguleeri täpselt esindaja vastutust, kaupleja ei ole esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et ta ei vastuta tootja esindajana nende nõuete eest, mis muutusid sissenõutavaks ajal, mil tema oli tootja esindaja. Seega puuduvad tõendid selle kohta, et alates uue esindaja määramisest on eelneva esindaja volitused lõppenud.

Tootja uus esindaja Topauto on esitanud vastuväite avaldusele ja väite, et temal puudub kohustus tarbijale hüvitamiseks. Sellest järeldub, et antud tootja vastu saab nõude esitada selle esindaja kaudu, kes oli tootja esindaja nõude sissenõutavaks muutumise ajal. Tähtsust omab ka, et tarbijale tekkis kahju mitte Topauto, vaid Veho poolse kohustuse rikkumise tõttu. Veho oleks tootja esindajana pidanud tarbijat antud kampaaniast teavitama ja tarbija sõiduki puuduse kõrvaldama.

Kui kaupleja leiab, et talle põhjustasid kahju tootja ebakohased juhised ja puudulik teave, võib kaupleja esitada regressinõude tootjale.

Kaupleja puudulik teave ei ole antud juhul vastutust välistav asjaolu ega kohustuse rikkumist vabandav asjaolu võlaõigusseaduse tähenduses.

Kui kaupleja oleks tarbija sõiduki tootja esindajana tegutsenud korrektselt, siis ei oleks tarbija pidanud kauplejale tasumas 591,95 eurot, seega on kaupleja kohustuse rikkumine ja tarbijale tekkinud kahju (VÕS § 101 lg 1 p 3 ja 127 lg 4) põhjuslikus seoses.

Eriarvamus:

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Eriarvamus

Asja number: 20-1/23-07238

Tarbija Juhan Kull (35501270235)

Kaupleja Veho AS (10284932)

Tarbija nõue Kahju hüvitamise nõue summas 591,95 eurot

Komisjoni liige: Meelis Telliskivi

Komisjoni liige Meelis Telliskivi **ei nõustu** otsuse asjaolude ja komisjoni põhjenduse kirjeldustega. Sellest tulenevalt jääb ta asja menetluse ja komisjoni otsuse osas **eriarvamusele**.

Komisjoni liikme hinnangul on tekkinud olukord kahetsusväärne. Sellist olukorda ei oleks tekkinud kui tarbija oleks vea ilmnemisel pöördunud ametliku maaletooja - Topauto poole.

Täiendav info ja selgitused:

Veho Baltics OÜ oli Mitsubishi sõidukite maaletooja kuni 30.11.2022. Veho AS oli selle margi müüja ja hoolduspartner.

Tootja esindaja Euroopas - Mitsubishi Motors Europe B.V. saatis kauplejale teavituse tagasikutsumise kampaania R30404 kohta 25.03.2021. Loetelus oli 50 Eestis müüdud autot.

Selles loetelus **ei olnud** tarbija sõiduki kohta infot, kuna see auto polnud Eestis müüdavate sõidukite hulgas. Tarbija sõiduk on ostetud kasutatuna Saksamaalt.

Võib eeldada, et tootja esindaja Euroopas - Mitsubishi Motors Europe B.V informeeris kõiki erinevate riikide maaletoojaid nende poolt müüdud sõidukite kampaaniast.

Tuginedes Transpordiameti vastuskirjale tarbijale 04.04.2023 nr 4-9/23/301-2

Teavitus A12/00510/21 laeti RAPEX infosüsteemi 16.04.2021. 06.05.2021 saadeti Transpordiametist päring Veho Baltics OÜ-le, et saada selgust, kui palju sõidukeid on Eestis selle tagasikutsumisega hõlmatud. 07.05.2021 saime Veho Baltics OÜ-lt vastuse, milles selgitasid, et nemad said tootjatehaselt kampaania kohta teavituse 25.03.2021 ja kampaania nimekirjas oli 50 sõidukit. 30.03.2021 tegi Veho Baltic OÜ kirjaliku kliendiandmete päringu Transpordiametile ja said sellele vastuse 20.04.2021. Klientidele saadeti kampaania teavituskirjad 22.04.2021.

Transpordiameti vastusest tulenevalt võib asuda seisukohale, et kaupleja **täitis** oma teavituskohutuse.

Eelpool toodud olukorrast võib asuda seisukohale, et TNVS kohustused on vähemalt avalduse mõttes asjakohases mahus tootja esindaja poolt täidetud, muuhulgas läbi selle, et korraldati sõidukite tagasikutsumise kampaania. Seega mistahes vormis nõude esitamine TNVS § 11 lg 7 alusel oleks sisutu (kuivõrd kõik asjakohased kohustused on täietud).

Kauplejal puudus info, et tarbija sõidukil on analoogne kampaania, sest tarbija sõiduki hoolduses käimise ajal (24.03.2021) ei olnud veel kampaania kehtiv (kampaania algas 25.03.2021) ning järgmisel korral, kui ta läks oma sõidukit remontima (ja kui kampaania juba kehtis), ei valinud ta remonditöökojaks ametlikku esindust.

Siin võiks analoogia korras konstrueerida olukorra, kus tarbijale müüakse Saksamaal kasutatud auto, mis on puudustega, mida ei kata tehasegarantii, kuid mis olid olemas sõiduki ostu ajal. Sellisel juhul ilmselt ei teki kellelgi vaidlust, et müügilepingust tulenevate kohustuste eest ei vastuta võimalik sama marki sõidukite müüja Eestis, vaid ikkagi konkreetne müüja Saksamaal. Selle riski on tarbija teadlikult võtnud.

Avaldusest ja sellele lisatud materjalidest ei nähtu selgelt, et tööd, mida tehti, olnuks kaetud tagasikutsumise kampaaniaga. Pole tõendatud, et tarbija auto pidurid vajasid remonti tulenevalt tehase praagist. Seega pole ka selge, kas tarbijal olnuks võimalik neid töid saada ametlikust esindusest tasuta või mitte.

Tehase probleemi kirjeldus oli ühe tagumise pidurisadula kohta. Tarbija sõiduk oli selle remonti viimise ajaks 2023 aastal sõitnud juba 5 aastat ja 95 000 km ning tööd võisid olla vajalikud tavapärasest kulumisest tingituna.

Tööde nimekirjas on märgitud, et vahetati nii esimesed kui tagumised piduriklotsid ja kettad. Sellest võib järeldada, et kogu sõiduki pidurisüsteem võis olla sedavõrd kulunud, et pidurid selle tõttu ei töötanud nõuetekohaselt. Nimelt rakendab selle sõiduki puhul nii seisupidurit kui tavalist pidurit üks pidurisadul, mille silindrit juhitakse siis vastavalt trossi või hüdraulikaga. Kulunud pidurikettad ja -klotsid vähendavad ka seisupiduri pidurdusjõudu (äärmuslikel juhtudel kuni selle puudumiseni). Pidurikettad ja klotsid on tavapärase kuluosad. Lisaks, kui piduriklotsid ja pidurikettad jäävad õigel ajal vahetamata ning need on liialt kulunud, võivad kannatada saada ka pidurisadulad, mille silinder on liialt välja surutud.

Üksnes vaidluse materjalide pinnalt ei saa teha järeldust, kas tarbija sõiduki seisupiduri probleem võis olla tingitud tagasikutsumise kampaania aluseks olevast praagist või mitte. Küll aga on selge, et esimeste piduriketaste ja klotside vahetamine, samuti mõlema tagumise pidurisadula ja kaitsepleki vahetamine tehase praagist tuleneva ohu likvideerimiseks vajalik ei olnud (teoreetiliselt peaks piisama ühe tagumise pidurisadula, tagumiste piduriklotside ja piduriketaste vahetusest).

Tehas ei aktsepteeri teostatud töid, mis ei ole tehtud ametlikus esinduses ja ei maksa hüvitist teostatud tööde eest.

Eelmine ülevaatus läbis tarbija sõiduk 12.02.2021 läbisõidul 63082 km ja siis puudusi ei täheldatud.

Otsuse sisulised tähelepanekud:

Alalõik Asjaolud:

- *14.02.2023. a leppis tarbija kauplejaga (tol ajal Mitsubishi Motors ametlik esindaja Eestis) kokku remondi aja 15.02.2023 kell 10:00.*

Tähelepanek: Sellel ajal kaupleja ei olnu enam ametlik esindaja.

Alalõik Põhjendus:

- *Kaupleja Veho teadis, et teostatud töödest osa suhtes oli tootja kampaania. Ajal, mil Veho oli sõiduki tootja esindaja, ei teavitanud ta tarbijat, see on Veho poolne kohustuse rikkumine. Seadusest tuleneva kohustuse rikkumise korral saab õiguskaitsevahendeid kohaldada 10 aastat.*

Tähelepanek: Kaupleja Veho **ei teadnud**, et teostatud töödest osa suhtes oli tootja kampaania tarbija sõidukil. Kuna praktikas esineb juhtumeid, kus probleem on teatud VIN koodiga sõidukitel, mitte kõikidel selle margi ja mudeli sõidukitel.

- *Veho pidi alates kampaania algusest kuni esindussuhte lõpuni kampaania alla kuuluvate sõidukite omanikke kampaaniast teavitama. Tarbija sõiduki remondi järel on kaupleja tema esitatu põhjal teadlik, et kampaania laieneb tarbija sõidukile. Tarbija oli kaupleja pikaajaline klient. Seega kaupleja pidi tarbijale sõidukiremondi eest arvet esitades aru saama, et kampaania kohta oleks ta pidanud tarbijat varem teavitama ja tarbija sõiduki puudused tasuta kõrvaldama.*

Tähelepanek: Veho teavitas neid 50 klienti, kelle VIN koodi ta tehasest sai. Klientidele saadeti kampaania teavituskirjad 22.04.2021 koostöös Transpordiametiga.

Muud tähelepanekud:

1. **JVIS** süsteemis kajastuv **Lühikokkuvõte avalikustamiseks** on otsuse lühi koond. Hetkel on see oma pikkuselt sama, mis otsuse põhjendus. Lisaks on selles täiendavaid argumente ja kaupleja suunal tehtud süüdistavaid oletusi. Toimikus puuduvad nende kinnitamiseks tõendid.
2. Antud kaasuse lahendamisel olen pöördunud Transpordiameti poole täiendavate selgituste saamiseks. Algselt tegeles RAPEX-i teemadega TTJA. Hiljem läks koordineerimine üle Transpordiametile.

Tänaseks on Transpordiamet muutmas oma menetluskäiku, küsides tootjalt kampaania koondnimekirja kõiki riikide autode kohta ja võrdleb seda Eestis registreeritud sõidukitega. Kampaania tekkimisel lisatakse vastav info e-teeninduses sõiduki juurde.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

Meelis Telliskivi
Martin Simmermann

/allkirjastatud digitaalselt/